

Óbuda a századfordulóra, de még az I. világháborút követő évekig is falusias-kisvárosi utcák meghitt bensőségével vonzotta a fővárosból odalátogató vendégeket. Bródy Sándor pl. a bécsi grinzingihez hasonló hangulatáért lelkesedett. A girbe-gurba utcácskákban a házak ablakából kikönyöklő helybéliek, a kapuk előtt trécselő, pletykára éhes asszonyságok, a mindenki által ismert és becsült tisztas iparosok mellett ugyancsak meghitt, családias légkörű vendéglátóhelyek tették a környéket barátságossá, vonzóvá, otthonossá. Ahol mindenki ismert mindenkiket, ahol minden ott élő törődött mindennel, de leginkább mindenkivel. Ahol a vendég kedves, régen várt családtagként otthonos volt nemcsak a terített asztalok mellett, de

Szabálytalan köszöntő, egy patinás és százéves irodalmi kisvendéglőről

bejáratos lehetett a konyhába, sőt, a pincébe, de nem ritkán még az éléskamrába is.

Ilyen volt az óbudai Mókus utca is. A környék legalább öt egyszerűbb kocsmája, bormérése, kisvendéglője a helybéli és idelátogató, szerényebb pénzü vendégeknek kedvelt szórakozó és találkozóhelye lett. Száz esztendeje nyílt meg a 22-es szám alatt a később a Kéhli család és az irodalmárok által elhíresített polgári kisvendéglő. Megszámlálhatatlan irodalmi alkotás „hőse”, – ugyancsak megszámlálhatatlan irodalmi alkotó törzs- és búvóhelye. Nagy borozások, inceselkedő mókák és remekművek „szereplője”. Kiváló borai miatt mindig népszerű volt, de különösen Kéhli József, utóbb az özvegye, a mindenki által csak Kéhli-mama néven ismert becsült vendéglősné vonzotta az irodalmi és művészvilág borpusztító kalandra és jó vendéglátásra éhes érdeklődőit.

A filoxéra utáni időszak, a Budapest világvárossá fejlődésének éveit ezek. A Tabán mellett az óbudai kisvendéglők és kocsma romantikája lett a vonzó. A csöndes kikapcsolódás és a nagyvárosi zajtól-nyüzsgéstől távoleső helyek egyre jobban hódították, vonzották az embereket.

A környék korábbi, messzehíres szőlői is a vész áldozatául estek. A helyi termésű bort szíves invitálással kínáló és mérő szőlősgaz-

dáknak más foglalkozás után kellett nézni. Csak a múlt század közepi, a kiegyezéskori hangulatot is őrző kiskocsmák maradtak a

régiek. Ahogyan a nóta hirdeti: a túróscsuszás-halászoslész-kispörköltös-réteses, sramlis vagy citerazenés, később zongorás helyek jellegzetes cégérrrel vagy egyszerű csalogató táblával, családias belsővel, meghitt fényekkel és messze terjengő, háziás ételek illatával csalogattak. Nem voltak „becsületveszejtő” helyek – ahogyan a korabeli tollforgatók bizalmas, tréfás szeretettel csúfolkodtak velük. Aki nem akart főtt ételt fogyasztani bennük, a közeli hentesektől jóféle füstölt csülköt, abált szalonnát, tőpörtyűt, hideg kolbászt, hurkát vásárolhatott. Náluk kedvére falatozhatott akár papírból is, a saját bicskájával, de még tányért is szívesen adtak hozzá. A házi savanyítású kisdinnye, cikakáposzta, ecetes vagy kovászos uborka, bíborszín cékla ugyanúgy kijárt mellé, mint a krétával írott árlapról választott ételekhez. S nem néztek ki senkit akkor sem, ha csak kispohárból kérte a zöldszilvánit, rizlinget vagy a kedvet szaporító sillerbort.

Ilyen igazi polgári kiskocsmá volt a Kéhli.

A közelében lakott élete utolsó szakaszában Krúdy Gyula.

Hamarosan törzshelyévé avatta. Számos hangulatos írása készült ott.

Folytatás a 16. oldalon

Folytatás a 15. oldalról

Szeretettel, kedvességgel emlékeznek meg a benne töltött kellemes órákról:

„... a részeg pestiek, akik a környékbeli kocsmákban ittak kora délután óta, estefelé szeretnének felmászni a (Flórián) szoborra. Ámde vigyáz a rendőrség. Még Hérok, a legügyesebb pózنامászó sem tudott itt nagyobb eredményt elérni, mert többet ivott a megengedett harminc cseppnél a Kéhli borából. A komoly és tekintélyes Hérok még el sem fogyasztotta zöldpaprikáját és hideg sertés-karaját a kocsmában, (ami után komoly borozás veszi kezdetét) midőn a versfaragó fűrgén már a pörge bokák után vetette magát, amelyek az óbudai korzón szédelegve várták a megváltó szót, a szabadulást, vagy mint ők nevezik: a boldogságot, amelyhez mindenkinek jussa van. Hérok Karcsi csak ivott és spricceres poharának vallotta be szenvedéseit. Végre egy estén, amikor Hérok Karcsi végleg leitta magát Kéhli nyolcvanasából, párbajra szólította fel a Flórián téren Hímyt!... olvashatjuk a jellegzetesen Krúdys fordulatú történetet és hangulatot az „Asszonyosságok díja”-ban.

Kéhliéknél gyakran ott időzött „Gyula bácsi” mellett lelkes ifjú tanítványként Márai Sándor. (Együttlétükről egy másik híres és ugyancsak sokszori asztaltárs, Tersánszky Józsi Jenő számolt be „Nagy árnyakról bizalmasan” c. visszaemlékezésében.)

Márai a Krúdy utolsó óráiról írott Szindbád hazamegy című regényében is gyakran szerepel a Kéhli-féle vendéglő. Az írók, nők, zsokék, hajósok, úriemberek, a vörösbajuszú főpincér és a kis Bródy mellett Kéhliéknek ajánlotta munkáját. Benne sok helyen dicséri az onnan hozott vagy ott elfogyasztott jóféle borokat. Olyan helynek írja le, amit Szindbád – Márai Krúdyja – igazi kocsmának tartott:

„Az igazi kocsmá... kegyhely volt az, a férfiu élet egyik zarándokhelye, a merengés, a múltbanzésés, jövőt szemlélő ábrándozás komoly és ünnepélyes gyűlhelye. Szindbád oly gondterhes emlékezéssel tartotta számon a helyeket, ahol még igazi bort mérnek, mint a búcsúsok a híresebb búcsúk és vásárok színhelyeit, mert a bor nemcsak mámort adott a magyarnak, hanem feledkezést is. Ezért kedvelte a bort Szindbád nyugodtan és rendszeresen, ahogy magyar férfihez illett” – olvashatjuk a lelkes tanítvány szentenciáját.

Krúdy idejében, és a halála után is számos író-művész asztaltársaság is a Kéhliben tartotta rendszeres találkozóit. Így Babay József is, akinek „Menekülj a szerelemhez” c. regénye a környéken, óbudai környezetben és kiskocsmákban játszódik. Szerepel benne többször a Kéhli is.

Kéhli József a gondos vendég-ellátás mellett arra is gondolt, hogy a nála megfordult hírességek emlékét vendégkönyv örökítse meg. Az irodalmi különlegességekkel teli vaskos kötet sajnós, a II. világháború során elveszett vagy megsemmisült...

Az óbudai kiskocsmákról nem készültek képeslapok, sem vendégcsalogató reklámképek. A környező utcák egyszerű házait is csak néhány fotó örökítette ránk. A bormé-

rők, kiskocsmák és kisvendéglők hírét szájról-szájra adták, akik megfordultak bennük. Ételekről, boraikról történetek keringtek városzerte.

A háború és az államosítás után hosszú ideig az elmúlt évtizedek és az egykorvolt vendégek hangulatából, szellemiségéből alig maradt valami a „Hid vendéglő”-vé átkeresztelt kiskocsmából. Lassan húsz éve, hogy mostani tulajdonosa és üzemeltetője, Czecei Horváth Tibor és csapata igyekszik mindenben visszavarázsolni a Krúdy és baráti köre

által kedvelt és elnépszerűsített helyet. Küllemében, vendéglátásában és lelkeségében egyaránt, hogy örökösen hagyassuk az utánunk jövőknek emlékül a hajdanvolt Óbudából...

Dráveczky Balázs